

Sygnatura akt II Cz 370/15

POSTANOWIENIE

K., dnia 26 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu, Wydział II Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO. Janusz Roszewski

Sędziowie: SSO. Barbara Mokras

SSO. Wojciech Vogt – spr.

po rozpoznaniu w dniu 26 maja 2015 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa R. S.

przeciwko P. P. i E. P.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

od postanowienia Sądu Rejonowego w Jarocinie z dnia 11 lutego 2015 r., sygn. akt I Nc 666/14

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie

Sygn. akt II Cz 370/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Jarocinie zawiesił postępowanie w sprawie na podstawie art. 177 § 1 ust. 6 k.p.c. Ustalił, że dane personalne pozwanych nie pozwalają na ustalenia PESEL w systemie PESEL-SĄD. Sąd zarządzeniem z dnia 20 stycznia 2015 r. zobowiązał pełnomocnika powoda do podania numeru PESEL pozwanych bądź danych umożliwiających ustalenie tego numeru w terminie 7 dni pod rygorem zawieszenia postępowania. Powód w piśmie z dnia 2 lutego 2015 r. podał, że nie wykona zarządzenia z uwagi na brak możliwości zdobycia danych do ustalenia numeru PESEL. W tej sytuacji Sąd zawiesił postępowanie w sprawie.

Zażalenie od tego rozstrzygnięcia złożył powód zarzucając naruszenie art. 177 § 1 pkt. 6 i art. 208¹ k.p.c.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Przed doręczeniem pozwu i rozpoczęciem rozprawy sąd nie może zawiesić postępowania na podstawie art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c. na skutek niewskazania przez powoda danych pozwalających na ustalenie numerów, o których mowa w art. 208¹ k.p.c. Po rozpoczęciu rozprawy zawieszenie postępowania na tej podstawie może nastąpić tylko wtedy, gdy

uzyskanie danych umożliwiających ustalenie wskazanych numerów nie jest możliwe. (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2014 r., III CZP 137/13)

Kodeks postępowania cywilnego nie określa czasu, w którym należy podjąć czynności zmierzające do ustalenia numeru PESEL pozwanego, a tym bardziej chwili zawieszenia postępowania. Przepis art. 208¹ k.p.c. jest wprawdzie usytuowany w rozdziale 3 działu II tytułu VI księgi pierwszej kodeksu postępowania cywilnego zatytułowanym "Rozprawa", wśród przepisów dotyczących czynności przygotowawczych poprzedzających posiedzenie wyznaczone na rozprawę, nie oznacza to jednak, wyłączenia jego działania w sprawach, w których orzeczenie co do istoty sprawy (sporu) jest wydawane na posiedzeniu niejawnym. Nawet jednak wtedy, gdy sprawa podlega rozpoznaniu według przepisów ogólnych o procesie, z umiejscowienia art. 208¹ k.p.c. nie można wyciągać wniosku, jakoby czynności służące ustaleniu numeru PESEL sąd mógł podejmować tylko na rozprawie. Należy podkreślić, że rozdział 3, w którym ulokowano omawiany przepis, oprócz przepisów bezpośrednio dotyczących przebiegu rozprawy (np. art. 201, 211, 212, 214, 215, 216 i 216¹), obejmuje także unormowania odnoszące się do czynności podejmowanych przed rozprawą lub między posiedzeniami wyznaczonymi na rozprawę (np. art. 206 § 1, art. 207 § 1, 3 i 4 oraz art. 208 § 1). Z takiego usytuowania art. 208¹ nie wynika więc, że zawieszenie postępowania na skutek niemożności ustalenia numeru PESEL musi nastąpić przed rozprawą, a tym bardziej przed podjęciem próby doręczenia pozwu stronie pozwanej.

Poza tym kodeks postępowania cywilnego nie zakazuje prowadzenia postępowania, a więc podejmowania różnych czynności procesowych, w szczególności dowodowych, zanim numer PESEL pozwanego zostanie ustalony, zwłaszcza że czynności te mogą doprowadzić lub pomóc w ustaleniu tego numeru. Należy przy tym pamiętać, że zawieszenie postępowania, ograniczające w pewnym zakresie konstytucyjne prawo do sądu (do wydania wyroku), powinno być stosowane z umiarem, elastycznie i - zwłaszcza w nietypowych sytuacjach powstających w toku postępowania - w sposób sprzyjający osądzeniu sprawy. Sąd ma wprawdzie dużą swobodę w ocenie przyczyn zawieszenia postępowania, powinien jednak działać rozsądnie, z intencją usprawnienia postępowania, a nie jego obezwładnienia (por. np. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 1934 r., C.II. 35/33, Zb. Orz. 1934, poz. 539, z dnia 28 sierpnia 1935 r., C.I. 2990/34, OSP 1936, poz. 120, z dnia 18 marca 1950 r., Wa. C. 349/49, OSN 1951, nr 3, poz. 66 oraz z dnia 29 sierpnia 1950 r., C 158/50, "Nowe Prawo" 1951, nr 12, s. 42).

Z tych względów, kierując się także ogólnymi dyrektywami ekonomii procesu, należy przyjąć, że przed doręczeniem pozwu i rozpoczęciem rozprawy zawieszenie postępowania na omawianej podstawie jest niecelowe, więc sąd nie może tego uczynić.

Na ocenę potrzeby i celowości zawieszenia postępowania oraz określenia chwili, w której powinno to nastąpić, musi wpływać także to, że ustalenie numeru PESEL pozwanego zgodnie z art. 208¹ k.p.c. co do zasady warunkuje wydanie wyroku. Dotyczy to w szczególności, ale nie tylko, spraw, w których wyrok uwzględniający powództwo podlega wykonaniu w drodze egzekucji sądowej; przepis art. 208¹ k.p.c. ma charakter bezwzględny, w związku z czym, przy uwzględnieniu jego genezy, nie może być przeciwstawiany przepisowi art. 325 k.p.c. (por. § 129¹ regulaminu urzędowania sądów powszechnych oraz § 2¹ rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 kwietnia 2012 r. w sprawie określenia brzmienia klauzuli wykonalności).

Stanowisko to należy uznać za utrwalone również w orzecznictwie sądów powszechnych (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 24 lutego 2014 r., I ACz 272/14; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 13 marca 2014 r., sygn.. akt I A Cz 110/14; postanowienie Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 14 marca 2014 r., sygn.. akt II CZ 73/14; postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 26 maja 2014 r., sygn.. akt II Cz 795/14)

Mając na uwadze powyższe okoliczności należało zgodnie z art. 386 w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., orzec jak w sentencji.